

TEFANIA

5

Introducere

„Daca cineva doreste ca toate oracolele secrete ale profetilor so. fie redacte sub forma unui scurt compendium, sa citeasca de la un capdt la altul scurta carte Tefania.”

- Martin Bucer (1528)

I. Locul unic in Canon

Multer oameni le place sa" priveasc vietile persoanelor de vita¹ regal⁵ si s⁵-i urmareasca indeaproape pe nobili. Ca stranepot al bunului rege Ezechia, si astfel un varindepartat al evlaviosului rege Iosia, ce domnea in acea perioad^S, e posibil ca Tefania s^S fi facut parte din aceast^S societate. Ce jalnic e s⁵ amintim ca intre dom-niile acestor doi regi neprihaniti a existat domnia malefica de peste juma'tate de veac a lui Amon si a lui Manase. Probabil Tefania a avut acces la curtea regain din capitala regatului de sud, Iuda.

n. Patemitatea

Cunoastem foarte purine despre Tefania fiul lui Cusi. Numele sau insemna" *Iehova ascunde*, adica" „ocroteste" sau „pre-tuieste." Cum am ar&tat, genealogia sa descinde din vi^S regala. Lui Tefania i-a pl&cut sa juxtapuna intunericul peste lumina si lumina peste intuneric, zugr&vind o prefigurare foarte luminoas^S a slavei viitoare a lui Israel si a convertirii Neamu-rilor la Domnul. Dupa cum scoate Hewitt in evident, profetul Tefania nu s-a jucat cu cuvintele, nu a scris cu menajamente:

Nu gasim nici un compromis in limbajul folosit de profet. El denunsa pScatul si vesteste judecata cu un spirit total nelnfricat, incheindu-51 cartea cu 0 caiitare plin^S de inspirafie si n&dej-de, anticip&nd inaugurarea tmparadei de 0 mie deani.²

m. Data

Tefania a slujit in timpul domniei lui Iosia (640-609 i.Cr.). Carturarii credinciosi se impart in doua¹ categorii: cei care cred ca si-a redactat lucrarea inainte de marea trezire din anul 621 i.Cr. si cei care sustin c& profetia a fost scrisa dupa acest an. Daca a fost scrisa¹ inainte, atunci negresit pro-fetia a contribuit la trezirea spirituala. Dar 0 seama de detalii, cum ar fi citarea legii redescoperite, ar sugera ca dat^S a aparitiei un an ulterior lui 621. Intrucat Tefania 2:13 arat^S ca Ninive era inca in picioare, se impune 0 data anterioara distrugerii acelu oras. din anul 612 i.Cr. Rezulta, prin urmare, ca profetia a fost scrisa probabil intre 621 si 612 i.Cr.

IV. Fondul si tema

Tefania a profetit probabil de la Ierusalim („locul acesta," 1:4). Fondul istoric al profetiei sale se gaseste la 2 Regi 21-23 si in primele capitole din Ieremia:

Tefania a vSzut hoardele amenin\$toare de sciti, care se iveau la orizont, iuji si infricosatori in mi\$carile lor.... Pozihia lui Iuda era delicata si dificila, deoarece cu resursele sale limitate nu putea spera sa biruie asupra acestor forte puter-nice. CSnd natiunile mai mari din nordul si sudul lui Iuda s-au luptat pentru suprematia lumii, natiunile mai slabe ce se aflau intre eie s-au implicat in aceste lupte si au fost adesea r&vastte. Con\$tient de tulburarile si tensiunile din jur, Tefania a devenit un predicator al nepri-

1044

**Tefani
a**

hanirii, denun[^]and regele epocii sale fn termeni cultani. Alte expresii cheie Tntalnite Tn lipsip de menajamente.³ cuprinsul cartii sunt: „gelozie” și „Tn mijlocul.” Dumnezeu este gelos in sensul El foloseste expresia, Ziua Domnului” de ca nu poate suferi idolatria poporului Sau. sapte ori Tn mica sa carte. Asta ti confers El este „In mijloc” mai Intai ca Judecator cartii tema sa: Judecata lui Dumnezeu va neprihanit (3:5) si apoi ca si Cuceritor al veni Tn curand peste Iuda din pricina neas- dusmanilor copiilor Sai (3:15).

SCHITA

I. HOTARAREA LUI DUMNEZEU DE A ADUCE LA JJSfDEPLINIRE JUDECATA (cap. 1)

- A. Asupra Tntregului pamant (1:1-3)
- B. Asupra lui Iuda si Ierusalim din pricina idolatriei (1:4-6)
- C. Ziua Domnului sub simbolul unei jertfe (1:7-13)
 - 1. Oaspeji - dusmanii lui Iuda (1:7)
 - 1. Victimele - oamenii rai din Iuda (1:8-13)
- D. GroazaZilei Domnului (1:14-18)

n. IUDA ESTE CHEMATA SA SE POCAIASCA (2:1-3) UI.

PIERZAREANATIUN1LORNEEVREIESTI(2:4-15)

- A. Filistenii (2:4-7)
- B. Moabitii si amonitii (2:8-11)
- C. Etiopienii(2:12)
- D. Asirienii si Tn special cetatea Ninive (2:13-15)

IV. UN VAIROSTIT tMPOTRTVA EBRUSALIMULUI (3:1-7)

- A. Neascultare, absenta oricarei reactii, necredinta, lips5 de pocSinta (3:1, 2)
- B. Lacomia printilor ?i a judec&torilor (3:3)
- C. U?ur3.tatea si perfidia profefilor și sacrilegiul preotilor (3:4)
- D. Prezenta Domnului la judecata (3:5-7)

V. MESAJULDE MANGAIERE CATRE RAMASITA CREDINCIOASA (3:8-20)

- A. Nimicirea neevreilor rai (3:8)
- B. Convertirea natiunilor ramase (3:9)
- C. Restaurarea Israelului Tmpra^tiat (3:10-13)
- D. Bucuria venirii a doua a lui Cristos (3:14-17)
- E. Ce va face Dumnezeu pentru poporul Sau (3:18-20)

Tefani
a

1045

Comentariu

**1. HOTARAKEA
LUIDUMNEZEU
DE A ADUCE LA
INDEPLINIRE
JUDECATA (cap. 1)**

Un clasic imn latin se Tntemeiaza"
pe versetele 15 și 16:

**A. Asupra intregului pamant
(1:1-3)**

Profetii au obiceiul de a-si
numi tatiil si
uneori bunicul - asta datoritS
preocuparii evreilor de a-si
cunoaște „radacinile” din care
provin, cum am putea spune noi
cei de astazi. Dar **Jefania fiul
lui Cusi** merge pe firul a patru
generatii de stramosi, negresit
pentru a ne informa ca descinde
din regele **Ezechia**.

In mare, capitolul descrie
distrugerea intregii tari, apoi
mai la obiect a Ieru-salimului si a
regatului Iuda. Dumnezeu va
pustii intreaga {ara.

**B. Asupra lui Iuda si Ierusalim
din
pricina idolatriei (1.4-6)**

Locuitorii din Iuda vor fi
pedepsiti
pentru idolatria lor - mchinarea
la **Baal**, inchinarea fata¹ de stele
și mchinarea la **Milcom**,
dumnezeul amonitilor.

**C. Ziua Domnului sub
simbolul
jertfe (1:7-13)**

*L Oaspefii - du\$manii lui Iuda
(1:7)*

Domnul a pregatit o jertfa;
Iuda este victima iar babilonienii
sunt oaspefii.

**2. VictuneJe-oamenurm dm
Iuda (1:8-13)**

Dumnezeu o va pedepsi pe
Iuda pentru Imbracamintea ei
idolatra si practicile ei idolatre,
precum si pentru violent si
Tnsel&ciune. Din diverse
sectoare ale orasului, cum ar fi
Poarta pestilor, Cartierul al
Doilea si de pe dealuri, se vor
auzi urlete de groaza, cand
invadatorii Ti vor rnScelari pe
locuitori sj vor pr&da cetatea.

**D. Groaza Zilei Domnului
(1:14-18)**

Aici este redata cea mai vie
image din toata" Biblia a **zilei
Domnului**. Este ziua maniei lui
Dumnezeu asupra oamenilor din
pricina riŃut5tii lor, in special
asupra oamenilor din Iuda. E o zi
de rSzboi, str&mtorare și macel.

Thomas din Celano a compus in anul 1250 faimosul sSu imn al judec&ti pomind de la versetul 15, *Dies irae, dies ilia*, insemnand „Ziua aceea este o zi a maniei.” Este o zi a m^niei, necazului, stramtorSrii, pustiirii, devastarii (cuvintele ebraice pentru pustiire si devastare -*so'ah* si *umeso'ah* - sunt asemanatoare pe plan onomatopeic, sugerand monotonia nimicirii), o zi a mtunecimii, posomorlrii, Innorarii, Tntunericului de nepStruns, trşmbitei, alarmei Tmpotri-va cetatilor intarite si tumurilor fnalte.⁴

Dumnezeu doreşte cu gelozie afectiunea poporului Sau şi-i va pedepsi pe toti rivalii Sal

n. IUDA ESTE CHEMATA SA SE POCAIASCA (2:1-3)

Dumnezeu cheama natiunea **indezi-rabila** (sau „neruşinata”, NKJV marg.) sa se pocaiasca. Versetul 3 pare sa indice o ramasita de evrei neprihaniti. Daca acestia II vor cauta pe Domnul, vor fi ascunsi in ziua m&niei Sale aprinse.

in. PIERZAREA NAJIUNILOR NEEVREIEŞTI (2:4-15) **A. Filistenii (2:4-7)**

Versetele 4-15 prezic judecata ce se va abate asupra natiunilor din jur, adic5 din vest, din est, din sud si din nord. Mai mtai sunt filistenii, care mai sunt identificati si dupa un alt nume: Cheretitii. Cetatile lor -Gaza, Aschelon, Asdod - vor fi date uitarii si lasate in paragina. Vor fi distruse iar teri-toriile lor vor fi date !n folosinta ludei, ca paşune.

B. Moabitii si amonitii (2:8-11)

In continuare sunt judecati Moab si Amon. Dumnezeu a auzit cuvintele lor pline de obraznicie si laudaroseniile lor impotriva poporului Sau. Ei vor fi pustii ti iar rama^ifa poporului lui Dumnezeu va locui acolo. Versetul 11 anticipeaza conditiile ce vor domni Tn Mileniu, cand Domnul Ti va fi redus la zero pe toti dum-nezeii pamantului.

1046

**Tefani
a**

C.Etiopienii(2:12)

Etiopia va fi pedepsita prin sabia lui Dumnezeu (regele Babilonului). Unii, printre care si Feinberg, stabilesc aici o conexiune Intre „Etiopieni” si Egipt:

Fericirea Etiopiei depindea de cea a Egiptului care era supus dinastiilor etiopene. Notati textul de la Ieremia 46:9 si eel de la Ezechiel 30:5, 9. Exista temeiuri s5 credem ca prin termenul Etiopieni se Jnfelege de fapt Egiptul.5

D. Asirienii și in special cetatea Ninive

(2:13-15)

Nebucadnetar va distruge si Asiria. Ninive va fi un loc de adapost pentru ani-male si pasari si toti cei ce vor trece prin ea vor suiera, aratand pumnii.

IV. UN VAIROSTIT IMPOTRIVA EERUSALIMULUI (3:1-7)

A. Neascultare, absenta oricarei reactii, necredinta, lipsa de pocainta (3:1,2)

Cetatea Iemsalim, personificata sub forma unei femei, este condamната pentru ca este razvratita, mtinata si asupritoare. Ea a fosi neascultatoare si nu s-a Tncrezut in Domnul, nici nu s-a apropiat de Dum-nezeul ei.

B. Lacomia printiilor si a judecatorilor

(3:3)

Printii ei sunt ca niste lei care racnesc iar judecatorii ei sunt lacomi ca lupii de seara.

C. Usuratarea si perfidia profetilor si sacrilegiul preotilor (3:4)

Profetii ei sunt necredinciosi iar preotii ei profani. Feinberg comenteaza pe aceasta tema:

In versetui 4 avem singura condamnare a profetilor in aceasta carte. Ei erau vinovaji de usuratate si de tratarea neglijenta a chestiunilor de cea mai mare importanta. Nu era nici o gravitate sau statomie in viata sau Tn propovti-duirea lor. Erau perfizi, pentru ca erau infideii fafa de El pe care pretindeau ca-L reprezinta, mai degraba tncurajSndu-i pe oameni in apos-tazia lor fata de Domnul. Prin faptele lor rele ei profanau laca^ul de inchinaciune; tot ce era

,sacru-se prefacea in prolan Tn mSinile lor. Ei violentau legea prin faptul ca denaturau sensul ei clar si intentia ei nedisimulata cand o predau poporului.<5

D. Prezenta Domnului la judecati

(3:5-7)'

tn pofida tuturor acestor pacate si coruptii, Domnul este In mijlocul ei ca sa judece cu dreptate. El pedepsise alte na-tiuni, crezand ca acest lucru negresit o va face pe luda sa se teama de El, dar oameni i au devenit si mai stricati.

V. MESAJUL DE IVIANGAIERE CATRE RAMASITA CREDINCIOASA (3:8-20)

A. Nimicirea neevreilor rai (3:8)

Ramasita credincioasa a lui luda este indemnata s& astepte pe Dumnezeu ei pa^ia cand El fi va distruge pe toti dusmanii Sai cu focul geloziei Sale.⁷

B. Convertirea natiunilor ramase (3:9)

Lhnbajul pur din versetui 9 nu se refera, probabil, la o limba unica, universale, ci ia buze ce nu sunt intinate de idolatrie sau !a un limbaj curat, piin de lauda la adresa lui Iehova. **Toate popoarele ll vor sluji pe El cu un singur ga^id.**

C. Restaurarea Israelului imprastiat

(3:10-13)

tn acea zi milenara Neamurile Ti vor aduce pe evreii tmprastiat Tnapoi Tn tara lor, ca ofranda inchinata Domnului. Oameni i rai din luda, care se bucura Tn mandria lor, vor fi dislrusi si, prin unnare, nu vor mai face ramasita lui Israel sa se teama. Cei care vor ramane vor fi smeriti si blanzi, puna^idu-Si Tncrederea Tn Domnu! si traind o viata neprihanita.

D. Bucuria venirii a doua a lui Cristos

(3:14-17)

Versetcle 14-20 redau cantarea Israelului restaurat, prin care acesta li lauda pe Iehova (NKJV. „pe Domnul”) pentru marea(;a izbavire ce le-a dat-o, celebrand dragostea Sa pentru ai Sai. Fiica Sionului are multe motive sa cante, sa strige si sa se

Tetani
a

1047

veseleasca! Nu numai ca dusmanii sai au fost izgoniti, dar Mesia-Regele, Domnul Insusi, este chiar in mijlocul sau. Nu mai e nevoie sa se fie slaba sau sa teama, pentru ca Dumnezeu eel Putemic o va liniști cu iubirea Sa.

E. Ce va face Dumnezeu pentru poporu) Sau (3:18-20)

tntrucSt judecata urma sa se abata in curand asupra poporului, Domnul incheie profetia cu o puternica promisiune a unei intorsaturi radicale pentru ramasita credincioasa. In loc de ocara si mtristare pentru ca due dorul adunarii randuite, exilatii vor avea parte de lauda sj faima in toate tarile pe unde au fost facuti de rusine.

NOTE FINALE

¹(Intro) „Hizkiah” din 1:1 in editia KJV este exact aceeasj ortografie ca pentru Ezechia in originalul ebraic.

²(Intro) J. B. Hewitt, *Outline Studies in the Minor Prophets*, p. 45.

³(Intro) *Ibid.*, p. 44.

⁴(1:14-18) Charles Lee Feinberg, *Habakkuk, Zephaniah, Haggai, Malachi*, p. 50.

⁵(2:U)*Ibid.*, p. 59.

6(3:4)/Wd., p. 64.

⁷(3:8) Tefania 3:8 este singurul verset din textul original al VT care contine toate literele alfabetului ebraic.

BIBLIOGRAFIE

Feinberg, Charles Lee. *Habakkuk, Zephaniah, Haggai and Malachi*. New York: American Board of Missions to the Jews, Inc., 1951.

_____. *The Minor Prophets*. Chicago: Moody Press, 1976.

Hewitt, J. B. *Outline Studies in the Minor Prophets*. West Glamorgan, UK.: Precious Seed, Publications, n.d.

Keil, C. E. "Zephaniah." In *Biblical Commentary on the Old Testament*. Vol. 26. Grand Rapids: Wm. B. Eerdmans Publishing Co., 1971.

Kelly, William. *Lectures Introductory to the Study of the Minor Prophets*. London: C. A. Hammond Trust Bible Depot, n. d.

Morgan, G. Campbell. *The Minor Prophets*. Old Tappan, N.J.: Fleming H. Revell Company, 1960.

Tatford, Frederick A. *The Minor Prophets*. Vol. 3. Editie noua (3 vols.). Minneapolis: Klock & Klock Christian Publishers, 1982.

